



Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Gemeenteraad Delft

VERZONDEN 21 DEC. 2017

Datum 19-12-2017 Onderwerp Actuele ontwikkelingen in begroting en meerjarenbeeld

Ons kenmerk 3182769

Uw brief van

Uw kenmerk

Bijlage

Geachte leden van de raad,

Met deze brief informeren wij u over actuele ontwikkelingen in de begroting 2017 en het meerjarenbeeld 2018-2021. Dit betreft de decembercirculaire over het gemeentefonds met de afwikkeling van het uitkeringsjaar 2017 en een aankondiging van enkele mutaties vanaf 2018. De gevolgen van het regeerakkoord c.q. de startnota van het kabinet Rutte III zijn nog niet in de decembercirculaire verwerkt. Dit gebeurt in het Interbestuurlijke programma en de komende circulaire over het gemeentefonds.

Naast de effecten van de circulaire wijzigt het begrotings- en meerjarenbeeld als gevolg van een aantal mee- en tegenvallers bij diverse doelstellingen dat bekend is geworden na de Najaarsrapportage 2017.

#### Decembercirculaire 2017

De decembercirculaire is 8 december gepubliceerd. Zoals gebruikelijk is deze circulaire bedoeld voor laatste bijstellingen over het lopende begrotingsjaar en kleinere bijstellingen voor het komend jaar.

Tabel 1.1 Financiële effecten Delft uit Decembercirculaire 2017

| Uitkering Gemeentefonds                               |  | * € 1 000 = |         |         |         |         |
|---|--|-------------|---------|---------|---------|---------|
| Decembercirculaire 2017                               |  | 2017        | 2018    | 2019    | 2020    | 2021    |
| Delft uitkering Gemeentefonds Decembercirculaire 2017 |  | 178.272     | 183.546 | 184.884 | 184.581 | 184.039 |
| <i>financiële mutaties Decembercirculaire 2017</i>    |  |             |         |         |         |         |
| A   | Integratie uitkering sociaal domein                  | -           | -       | -       | -       | -       |
| B   | Algemene uitkering -Taakmutaties en decentralisaties | 109         | -2      | -2      | -2      | -2      |
| C   | Mutatie Algemene uitkering                           | -316        | -56     | -57     | -57     | -56     |

De (beperkte) nadelen verwerken we in de Jaarstukken 2017, de Kadernota 2018 en/of de Programmabegroting 2019-2022.

Ad A. De Integratie-Uitkering Sociaal domein is niet bijgesteld in de decembercirculaire.

Ad B. Een aantal decentralisatie uitkeringen en taakmutaties is bijgesteld. De bijstellingen zijn minimaal en worden betrokken bij de Jaarrekening 2017.

Ad C. De Algemene uitkering wordt voor het jaar 2017 bijgesteld als gevolg van accres en hoeveelheidsverschillen.

In de bijlage is een nadere specificatie van de mutaties ad B en C opgenomen.

### Regeerakkoord Rutte III

Op basis van het regeerakkoord en de Startnota van het kabinet Rutte III is de ontwikkeling van de uitkering uit het Gemeentefonds (het zogenaamde accres) de komende jaren positief. Oorzaken zijn verbreding van de grondslag voor de omvang van de uitkering (inclusief zorg en zekerheid), bijstelling van de index voor loon- en prijsstijging en extra uitgaven van het rijk (voor veiligheid, onderwijs, zorg en infrastructuur). Deze uitkomst betekent dat de reservering vanaf 2019 in de Delftse begroting voor effecten van het regeerakkoord (€ 1,2 miljoen) kan vervallen.

Afgewacht moet worden of het positieve accres toereikend is voor alle aanspraken vanuit het regeerakkoord, bijv. voor loon- en prijsbijstelling, prijs- en volumegroei Sociaal domein, afschaffing eigen bijdrage WMO, verhoging BTW, cofinanciering energietransitie en klimaatadaptatie en compensatie van de opschalingskorting (vanaf 2022). Op dit moment werken het Rijk en de medeoverheden aan het Interbestuurlijk Programma. Hierin worden programmatische afspraken gemaakt over de aanpak van opgaven waarin verschillende overheden en maatschappelijke partners een rol hebben. Dit programma verwachten we in februari 2018. Op zijn laatst worden bij de Meicirculaire 2018 de gevolgen van het regeerakkoord en het Interbestuurlijk Programma bekend gemaakt. Niet uitgesloten wordt dat in het voorjaar van 2018 een extra circulaire wordt uitgebracht, met het oog op de gemeenteraadsverkiezingen en de vorming van de colleges. Bij een extra circulaire zal het college een bestuurlijke reactie geven.

De gevolgen van het regeerakkoord en de programmatische afspraken betreffen we bij de integrale afweging en de bepaling van de financiële strategie in de Kadernota 2018 en/of Programmabegroting 2018-2021.

### Overige bijstellingen begrotings- en meerjarenbeeld

Sinds de Programmabegroting 2018-2021 en prognose in de Najaarsrapportage 2017 is een aantal bijstellingen van het begrotings- en meerjarenbeeld aan de orde.

| Doelstelling / Omschrijving                | 2017   | 2018   | 2019   | (bedragen x € 1.000) |        |
|--|--------|--------|--------|----------------------|--------|
|  |        |        |        | 2020                 | 2021   |
| <i>Financieel gezonde gemeente</i>         |        |        |        |                      |        |
| Onvoorzien                                 | 450    |        |        |                      |        |
| Gemeentefonds (septembercirculaire)        | -593   | 495    | 486    | 160                  | -90    |
| Gemeentefonds (decembercirculaire)         | -207   | -58    | -59    | -59                  | -58    |
| reservering effecten Regeerakkoord         |        |        | 1.200  | 1.200                | 1.200  |
| <i>Sterke samenleving</i>                  |        |        |        |                      |        |
| voorziening Onderhoud sporthallen          | 750    |        |        |                      |        |
| <i>Werk en economische zelfstandigheid</i> |        |        |        |                      |        |
| voorziening bijstandsdebiteuren            | 300    |        |        |                      |        |
| BUIG                                       | -2.000 | -1.800 | -1.800 | -1.800               | -1.800 |
| Statushouders                              |        | -630   | PM     | PM                   | PM     |
| <i>Zorg en ondersteuning</i>               |        |        |        |                      |        |
| Jeugdhulp (ZIN)                            | -950   |        |        |                      |        |
| Delft Support (flexibele formatie)         |        | -300   | -300   | -300                 | -300   |
| <i>Aantrekkelijke stad</i>                 |        |        |        |                      |        |
| Liquidatie GEM Pophof                      | 3.300  |        |        |                      |        |
| <i>Bereikbare en gastvrije stad</i>        |        |        |        |                      |        |
| Onderhoud toren Oude Kerk                  | -630   |        |        |                      |        |
| Overhevelen parkeertaken naar PD           |        | -237   | -237   | -218                 | -154   |
|  | 420    | -2.530 | -710   | -1.017               | -1.202 |

Het verwachte rekeningresultaat 2017 van € 12,9 miljoen positief<sup>1</sup> stijgt met € 0,4 miljoen. Vanaf 2018 verslechtert het begrotingsaldo met € 0,7 – € 2,5 miljoen.

<sup>1</sup> Deze prognose heeft een bandbreedte van +/- € 1,7 miljoen en +/- € 2,4 miljoen.

Datum  
19-12-2017  
Ons kenmerk  
3182769

Hierna volgt informatie over de bijstellingen in 2017 en/of 2018 e.v. De financieel administratieve verwerking van de bijstellingen vindt plaats in de Jaarstukken 2017 en de Kadernota 2018 en/of Programmabegroting 2019-2022.

#### Doelstelling Financieel gezonde gemeente

##### *Jaar 2017 e.v.*

De post Onvoorzien voor incidentele tegenvallers die onontkoombaar, onvermijdelijk en onuitstelbaar zijn, is niet aangesproken en kan dit jaar vrijvallen (€ 450.000).

Naast het effect van de Decemercirculaire 2017 betrekken we, zoals eerder gemeld in de bestuurlijke reactie op de Septemercirculaire 2017 (zie brief d.d. 10 oktober 2017, kenmerk 3134192), de incidentele effecten uit deze circulaire bij de Jaarrekening 2017 en de meerjarige effecten bij de Kadernota 2018 en/of Programmabegroting 2019-2022.

| <i>Septemercirculaire circulaire 2017, effect JR2017 en MJB18</i>           | 2017        | 2018       | 2019       | 2020       | 2021       |
|---|-------------|------------|------------|------------|------------|
| Algemene uitkering  | -990        | 495        | 486        | 160        | -90        |
| Algemene uitkering: Integratie- en decentralisatieuitkeringen, taakmutaties | 233         |            |            |            |            |
| Integratie uitkering sociaal domein   | 164         |            |            |            |            |
| <i>Totaal effect JR17 en MJB18</i>  | <i>-593</i> | <i>495</i> | <i>486</i> | <i>160</i> | <i>-90</i> |

##### *Jaar 2019 e.v.*

Naar aanleiding van het regeerakkoord kan de structurele reservering voor nadelige effecten van het regeerakkoord vervallen (€ 1,2 miljoen).

#### Doelstelling Sterke samenleving

##### *Jaar 2017*

Voor de benodigde omvang van de voorziening Onderhoud sporthallen is een herberekening gemaakt na de sluiting van de sporthal Brasserskade (september 2017) en de opstelling van nieuwe onderhoudsplannen voor de gymzaal Bilderdijk en de sporthal Buitenhof (oktober 2017). Als gevolg hiervan kan een bedrag van € 750.000 (incidenteel) vrij vallen.

#### Doelstelling Werk en economische zelfstandigheid

##### *Jaar 2017*

In de Najaarsrapportage 2017 is melding gemaakt van een opschoonactie van de voorziening voor openstaande vorderingen. Ingeschat wordt dat bij de Jaarstukken 2017 een verlaging van de voorziening kan worden voorgesteld (voordeel minimaal € 300.000). Daar staat tegenover dat als gevolg van de opschoonactie een incidenteel nadeel ontstaat. De hoogte van dit nadeel is, als gevolg van de nog lopende actie, nog niet precies bekend, maar zal naar verwachting € 2,3 miljoen bedragen. Per saldo ontstaat dan een incidenteel nadeel van € 2 miljoen. Dit is een voorlopige prognose, na afronding van de beoordeling van de vorderingen volgt het definitieve resultaat in de Jaarstukken 2017.

##### *Jaar 2018 e.v.*

Door de daling van de BUIG-uitkering van het Rijk en een verlaging van opgeboekte terugvorderingen is bij de Najaarsrapportage 2017 een incidenteel nadeel gemeld van € 2,4 miljoen. Na correctie voor de voorlopige beschikking BUIG 2018 (voordeel € 0,6 miljoen) is het structurele nadeel vanaf 2018 naar verwachting € 1,8 miljoen.

Datum  
19-12-2017  
Ons kenmerk  
3182769

| <b>BUIG</b>                            |                  |
|--|------------------|
| <b>Omschrijving</b>                    | <b>2018 e.v.</b> |
| Verlaging budget BUIG                  | -1.800           |
| Minder uitgaven uitkeringen            | 900              |
| Verlaging opgeboekte terugvorderingen  | -1.500           |
| <i>Prognose Najaarsrapportage 2017</i> | <i>-2.400</i>    |
| Voorlopige beschikking BUIG            | 600              |
|  | -1.800           |

Dit nadeel wordt betrokken bij de integrale afweging in de Kadernota 2018 en/of Programmabegroting 2019-2022.

De komst van een groot aantal statushouders sinds 2016 verhoogt de druk op de budgetten van het Sociaal domein. In 2016 en 2017 werden deze extra kosten nog gedekt door landelijke uitkeringen, maar in 2018 is dit niet meer het geval en moeten de extra kosten van ca. € 630.000 door Delft zelf worden gedekt. Een nader voorstel volgt bij de Kadernota 2018 en/of Programmabegroting 2019-2022.

#### Doelstelling Zorg en ondersteuning

##### *Jaar 2017*

In de begroting is € 14,3 miljoen opgenomen voor Jeugdhulp Zorg In Natura. De laatste prognose van het H10 Inkoopbureau laat zien dat de kosten ca. € 0,9 miljoen hoger uitvallen dan eerder aangenomen. Deze bijstelling vloeit grotendeels voort uit nagekomen declaraties van zorgaanbieders. Deze hebben grotendeels betrekking op 2017 maar ook nog op 2015 en 2016. Daarnaast zien wij ook dat het aantal cliënten, en daarmee de kosten in de categorie Ambulante Jeugdhulp nog steeds stijgen. De analyse van de oorzaken van deze stijging en mogelijkheden tot bijsturing, maken onderdeel uit van het Actieplan Sociaal Domein. Wij zullen uw raad begin 2018 informeren over de stand van zaken.

##### *Jaar 2018 e.v.*

Tot het jaar 2018 is een gedeelte van de inleen van personeel voor Delft Support (voorheen: Toegang) gezamenlijk door de H10 gemeenten ingekocht bij zorginstellingen (via het H10 Inkoopbureau). Over de inleen voor 2018 is besloten deze niet meer gezamenlijk aan te besteden, maar per H10 gemeente te regelen met de zorginstellingen. Delft Support gaat deze mensen nu in dienst nemen of direct inlenen. Voor de gemeente Delft gaat dit om een bedrag van € 700.000 per jaar dat, met het oog op de verzelfstandiging van Delft Support, vanaf 2018 wordt toegevoegd aan de begroting van Delft Support. Dit geldt ook voor het salarisbudget voor Delft Support dat nu bij het onderdeel Overhead is opgenomen. Voor de doelstelling Zorg en ondersteuning zijn dit budgetneutrale wijzigingen die worden verwerkt in de eerstvolgende Algemene RaadsBegrotingswijziging.

Met de oprichting van de B.V. Delft Support per 1 januari 2018, moeten de financiële middelen van de gemeente Delft overgeheveld worden naar de nieuwe B.V. Indien Delft Support onderdeel van de gemeente was gebleven, waren de betreffende mutaties budgetneutraal en binnen de doelstelling Zorg en ondersteuning gebleven. Echter, Delft Support wordt een zogenaamde verbonden partij en hiervoor is een door de gemeenteraad vastgestelde begrotingswijziging noodzakelijk. Op korte termijn komen wij dan ook met een begrotingswijziging om de financiële middelen ten bedrage van € 6,9 miljoen per 1 januari 2018 over te hevelen van de gemeente Delft naar de nieuwe B.V. Delft Support.

Aanvullend schrijft het BBV voor dat in de begroting ook een paragraaf Verbonden partijen wordt opgenomen voor de nieuwe B.V. Deze wordt bij de Kadernota 2018 en/of Programmabegroting 2019-2022 aangeboden aan de gemeenteraad.

In de Najaarsrapportage 2017 heeft de Toegang aangegeven incidenteel € 300.000 extra nodig te hebben om aan de stijgende vraag binnen het Sociaal domein te voldoen. Omdat deze stijging naar verwachting structureel is, is

Datum  
19-12-2017  
Ons kenmerk  
3182769

voldoende flexibele formatie nodig voor afhandeling van de aanvragen. Bij de Kadernota 2018 volgt een nader voorstel.

#### Doelstelling Aantrekkelijke stad

*Jaar 2017*

Zoals aangekondigd in de Najaarsrapportage 2017 leidt de ontbinding van de GEM-Poptahof tot een incidenteel voordeel. Nu is duidelijk geworden dat een voordeel ontstaat van € 3,3 miljoen. Voorgesteld wordt om bij de Jaarstukken 2017 € 0,4 miljoen te storten in de reserve Beleid en uitvoering voor afronding van het sociaal economisch programma Poptahof en om € 2,9 miljoen te storten in de Algemene reserve. Voor de nog uit te voeren werkzaamheden in Poptahof volgt in de Kadernota 2018 een voorstel.

#### Doelstelling Bereikbare en gastvrije stad

*Jaar 2017*

Zoals reeds gemeld met de brief Onderhoud toren Oude Kerk (kenmerk 3172511, d.d. 5 december 2017) is op basis van een actuele opname van het onderhoud en een second opinion sprake van meerkosten. De onderhoudsraming van € 1,39 miljoen is met € 630.000 gestegen naar € 2,02 miljoen. Een voorstel om de extra kosten te dekken uit de egaliseringsreserve Vastgoed volgt bij de Jaarstukken 2017.

Zoals gebruikelijk wordt de businesscase Spoorzone door OBS weer integraal geactualiseerd. De uitkomsten worden betrokken bij de voortgangsrapportage over het 4e kwartaal en zijn ook input voor de Jaarrekening 2017. Vooralsnog bevestigt de actualisatie het in de Najaarsrapportage 2017 geschetste beeld van een verbetering van het resultaat van de businesscase. Tijdens de interactieve raadsessie (planning 17 januari a.s.) zullen wij met uw raad ook nog ingaan op een aantal programmatische keuzes die mede van invloed zijn op het uiteindelijke resultaat. De programmatische keuzes zijn een nadere invulling van de doelstellingensessie die in 2017 met u zijn gehouden en waarvan verslag is gedaan in de raadsbrief d.d. 6 juli 2017 (kenmerk 3070125).

#### Duurzame stad

*Jaar 2018*

De GR grondwateronttrekking is opgeheven, maar nog niet financieel afgerekend. De goedkeurende verklaring van de accountant bij de Jaarrekening 2015 zal waarschijnlijk in de loop van december 2017 worden gegeven. Hierna zal het resterende eigen vermogen van de GR worden verdeeld over het Hoogheemraadschap Delfland en de gemeente Delft.

In 2016 is hiervan € 1 miljoen ingeboekt, bij de Najaarsrapportage 2017 is een extra voordeel van € 230.000 gemeld. De onderhandelingen over de verdeling en inzet van resterende middelen zullen in 2018 plaatsvinden.

#### **Tenslotte**

Deze informatiebrief bevat een aantal actuele ontwikkelingen die van invloed zijn op het begrotings- en meerjarenbeeld. Het is een tussenstand omdat bijvoorbeeld de effecten van het regeerakkoord ontbreken en bij een aantal ontwikkelingen het effect nog PM is c.q. nog een nadere afweging moet plaatsvinden. Het complete beeld volgt bij de Jaarstukken 2017 en de Kadernota 2018 en/of de Programmabegroting 2019-2022.

Hoogachtend,

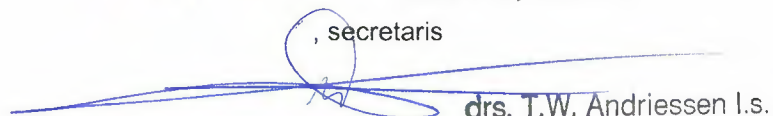
Het college van burgemeester en wethouders van Delft,



, burgemeester

F. Förster, MSc I.b.

, secretaris



drs. T.W. Andriessen I.s.

## Bijlage Decemercirculaire

### Financiële effecten Delft uit Decemercirculaire 2017

| Uitkering Gemeentefonds                              |  | * € 1.000,- |         |         |         |         |
|--|--|-------------|---------|---------|---------|---------|
| Decemercirculaire 2017                               |  | 2017        | 2018    | 2019    | 2020    | 2021    |
| Delft uitkering Gemeentefonds Decemercirculaire 2017 |  | 178.272     | 183.546 | 184.884 | 184.581 | 184.039 |
| <i>financiële mutaties Septemercirculaire 2017</i>   |  |             |         |         |         |         |
| A  | Integratie uitkering sociaal domein                  | -           | -       | -       | -       | -       |
| B  | Algemene uitkering -Taakmutaties en decentralisaties | 109         | -2      | -2      | -2      | -2      |
| C  | Mutatie Algemene uitkering                           | -316        | -56     | -57     | -57     | -56     |

Ad A. De Integratie-Uitkering Sociaal domein is niet bijgesteld in de decemercirculaire.

Ad B. Een aantal decentralisatie uitkeringen en taakmutaties is bijgesteld. De bijstellingen zijn minimaal en worden betrokken bij de Jaarrekening 2017

Tabel B. Mutaties decentralisatie uitkeringen en taakmutaties

| Decentralisatieuitkeringen en taakmutaties  |   | x € 1.000,- |           |           |           |           |
|---|---|-------------|-----------|-----------|-----------|-----------|
|   |   | 2017        | 2018      | 2019      | 2020      | 2021      |
| 1   | Vernieuwing van de berichtenvoorziening                   | -13         | -         | -         | -         | -         |
| 2   | Implementatie richtlijn EED                               | 6           | -         | -         | -         | -         |
| 3   | Maatschappelijke opvang en OGGz (DU)                      | -11         | -         | -         | -         | -         |
| 4   | Verhoogde asielinstroom – partieel effect (DU)            | 77          | -         | -         | -         | -         |
| 5   | Verhoogde asielinstroom – participatie en integratie (DU) | 43          | -         | -         | -         | -         |
| 6   | Vergoeding Tweede Kamerverkiezingen (DU)                  | 7           | -         | -         | -         | -         |
| 7   | Impuls Brede scholen combinatiefuncties (DU)              | -           | -2        | -2        | -2        | -2        |
| <b>Mutatie - Algemene uitkering -Integratie, taakmutaties en decentralisaties</b> |   | <b>109</b>  | <b>-2</b> | <b>-2</b> | <b>-2</b> | <b>-2</b> |

Er zijn twee incidentele taakmutaties, namelijk een uitname van het rijk voor de bijdrage die gemeenten moeten doen voor de berichtenbox van 'Mijnoverheid', daarnaast worden gemeenten gecompenseerd voor de implementatie van de richtlijn Energy Efficiency Directive (EED).

Verschillende decentralisatieuitkeringen worden voor 2017 bijgesteld.

De uitkering voor maatschappelijke opvang wordt definitief vastgesteld voor 2017. Door aanpassingen in de zogenaamde trimfactoren wordt het volledige beschikbare budget aan gemeenten uitgekeerd.

Op basis van het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom ontvangen gemeenten voor 2016 en 2017 een bedrag per geplaatste vergunninghouder. De periode september en oktober wordt hiermee gecompenseerd. De laatste uitkering zal in de meicirculaire plaatsvinden.

Voor extra verrichte werkzaamheden in het kader van het berekenen van de uitslag van de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer worden gemeenten gecompenseerd.

De bijdrage voor combinatiefuncties worden bijgesteld als gevolg van een hogere vraag vanuit gemeenten dan het beschikbare budget bij het Rijk.

Ad C. De Algemene uitkering wordt voor het jaar 2017 bijgesteld, dit heeft de volgende gevolgen.

Tabel C. Mutaties Algemene uitkering

| Specificatie Algemene uitkering   |                         | * € 1.000,- |            |            |            |            |
|-----------------------------------|-------------------------|-------------|------------|------------|------------|------------|
|                                   |                         | 2017        | 2018       | 2019       | 2020       | 2021       |
| 1a.                               | Accres                  | -161        | -          | -          | -          | -          |
| 1b.                               | Hoeveelheidsverschillen | -155        | -56        | -57        | -57        | -56        |
| <b>Mutatie algemene uitkering</b> |                         | <b>-316</b> | <b>-56</b> | <b>-57</b> | <b>-57</b> | <b>-56</b> |

Het accres wijzigt doordat het aantal huishoudens met een laag inkomen op landelijk niveau hoger uitvalt. De hoeveelheidsverschillen wijzigen door een vernieuwde inventarisatie van het gebruik van ruimten van bebouwing en binnenwater.